

KRIZOVÝ PLÁN PRO ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

s účinností od 1. 9. 2023

ZŠ ZRAK

Název školy: Základní škola pro žáky s poruchami zraku
Adresa školy: náměstí Míru 19, 120 00 Praha 2

Ředitelka školy: Martina Malotová
Telefon: 222 518 088/133
E-mail: malotova@skolazrak.cz

Zástupkyně ředitelky: Ivana Kokošková
Telefon: 222 518 088
E-mail: kokoskova@skolazrak.cz

Zástupkyně ředitelky: Ivana Stankovičová
Telefon: 222 515 134
E-mail: stankovicova@skolazrak.cz

Školní metodik prevence: Martina Malotová
Telefon: 222 518 088/133
E-mail: malotova@skolazrak.cz

Školní výchovný poradce: Petra Skuhrová
Telefon: 222 519 247
E-mail: skuhrova@skolazrak.cz

Sociální pracovnice: Pavla Sixtova
E-mail: sixtova@skolazrak.cz

Důležité kontakty

Policie		158
Hasiči		150
Záchranná zdravotní služba		155
Evropské číslo tísňového volání		112
OSPOD (Sociálně právní ochrana dítěte)		
Kontakt - viz webové stránky Úřadu příslušné městské části		
Linka bezpečí (nonstop, zdarma)		116 111
pomoc@linkabezpeci.cz , chat.linkabezpeci.cz , www.linkabezpeci.cz		
Rodičovská linka bezpečí (pomáhá řešit dospělým výchovné problémy)		840 111 234
pomoc@rodivovskalinka.cz		283 852 222, 606 021 021
Modrá linka/linka důvěry		549 241 010, 608 902 410
pomoc@rodivovskalinka.cz , skype: modralinka		
Pražská linka důvěry (nonstop krizová pomoc a poradenství)(email:		222 0580 697
linka.duvery@csspraha.cz , www.chat-pomoc.cz)		
Linka vzkazů domů (děti na útěku z domova či ústavních zařízení)		800 111 113, 724 727 777
Nadace Naše dítě (email: nadace@nasedite.cz)		266 727 999
(pomoc týraným, zneužívaným, handicapovaným, ohroženým a opuštěným dětem)		
Spondea (Krizové centrum pro děti, dospívající a rodinu)		541 235 511, 608 118 088
Dětské krizové centrum, Sdružení proti násilí na dětech		241 483 853
(pro zanedbávané, týrané a zneužívané dětiV zápolí 21, Praha 4 - Michle		
	Linka důvěry	241 484 149
Dětské krizové centrum		241 481 149 , 777 664 672
FN Motol – dětská psychiatrie		224 433 400, 224 431 111
Výjezdy pro psychiatrické pacienty: DPS Ondřejov		261 227 944, 221 633 312, 221 633 635
RIAPS (krizové centrum, rychlá psychiatrická služba)	8,00 – 16,00 hod	222 586 768
(email:riaps@csspraha.cz)	16,00 – 8,00 hod	222 582 151
Centrum krizové intervence (Psych. léčebna Bohnice)		284 016 666
(mail:cki@bohnice.cz)		
ESET (psychoterapeut. a psychosomat. klinika)		272 940 879, 272 940 880
Mail: klinikaeset@volny.cz		
ANIMA – terapie, o.s. Apolinářská 4, Praha 2		224 968 238, 777 113 387
(Apolinářská 4, Praha 2)		
Středisko preventivních psychoterapeutických služeb		222 324 027
Břehová 3, Praha 1		
Středisko pro děti, mládež a rodinnou terapii		224 968 238
Apolinářská 4, Praha 2		

STŘEP (Středisko pomoci dětem a rodinám) Senovážná 2, Praha 1	224 232 261
Institut rodinné terapie při FN Motol	224 430 478
SPV Klíčov 268 887 075 Čakovická 51, Praha 9 (dependance Praha 5)	
SVP Kupeckého Kupeckého 576, Praha 4 – Háje	267 910 756
SVP při DDŠ Jana Masaryka 16, Praha 2	778 421 526
SVP pro cizince (VÚ a ZŠ) Radlická 30, Praha 5	251 560 516
SPC Zlíchov Na Zlíchově 6, Praha 5	251 550 192
ACORUS – pomoc obětem domácího násilí a jejich dětem Dělnická 12, Praha 7	283 892 772
Bílý kruh bezpečí (obětem a svědkům trestné činnosti) U Trojice 2, Praha 5	257 317 110
OS proti šikaně (obětem školní šikany) Vachkova 15, Praha 10 – Uhřetěves	608 255 088
Společnost proti šikaně Zelený pruh 50, Praha 4	244 007 006
Klinika adiktologie Apolinářská 4, Praha 2 (kuřáctví, alkohol u dětí, závislosti na PC hrách a internetu)	224 968 208
Centrum adiktologie (léčba kuřáctví u dětí) Ke Karlovu 11, Praha 2	224 965 030
Ambulance dětské a dorostové adiktologie (Klinika adiktologie 1.LF UK a VFN, mail: addambulance@vfn.cz)	224 964 399
Toxikologické infomační středisko (alkohol, drogy – konzultace pro rodiče) Na Bojišti 2, Praha 2	224 919 293
Prev-Centrum (podpora aktivit dětí a mládeže v období dospívání, nabídka pomoci v obtížných životních situacích)	233 355 459
Centrum pomoci závislým Rodvinovská 3, Praha 4 PAS	261 261 481, 261 262 828
PL Bohnice - detox a léčba	284 016 111
Apolinář – Detox	224 913 119, 224 968 201
SANANIM (prevence a resocializace drog. závislých osob) Novovysočanská 604 A, Praha 9	284 822 872, 284 825 817
DROP-IN (prevenci a léčba drogově závislých a AIDS) Karolíny Světlé 18, Praha 1	222 221 431, 222 221 124

Protikuřácká poradna při 1. LF UK
(út. 14,0 – 16,00hod, Studničkova 7)

224 919 322, 266 310 932

Anabell (poruchy příjmu potravy)
Baranova 33, Praha 3

775 904 778

Centrum terapie autismu, s.r.o. (<https://www.terapie-autismu.cz/kurzy/>)

Národní ústav pro autismus, z.ú. (<https://www.vzdelavani.nautis.cz/>)

Krizový plán školy je veřejný dokument obsahující informace pro pedagogy, rodiče a zákonné zástupce a i samotné žáky jak postupovat při podezření na rizikové chování žáků v jejich školním prostředí nebo kde hledat pomoc při jeho řešení. Je součástí Preventivního programu školy, jeho cílem je eliminovat či minimalizovat důsledky tohoto chování a udává postupy, kterými se pedagogičtí pracovníci v případě nastalých situací řídí. Role školy je pouze preventivní a poradenská, šetření provádí Policie ČR. Obsahuje také kontakty na organizace poskytující pomoc. Seznamují se s ním všichni zaměstnanci školy (pedagogický sbor i provozní zaměstnanci), žáci školy i rodiče a je k dispozici u ředitelky školy a ve sborovněch.

Krizový plán se opírá o následující legislativní dokumenty:

- 1) Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2023-2025
- 2) Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2027 a Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- 3) IPREV - INTERAKTIVNÍ PLATFORMA PODPORY DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ A PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
- 4) Metodické doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů na školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010 – 28
- 5) Metodický pokyn MŠMT k prevenci patologických jevů u dětí a mládeže č.j. Čj.: 14514/2000 - 51
- 6) Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany mezi žáky škol a školských zařízení č.j.22 249/2013-1
- 7) Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, z něhož je patrný silný protikuřácký trend ve společnosti
- 8) Metodický pokyn MŠMT k výchově proti projevům rasismu xenofobie a intolerance č. j. 14423/99-22
- 9) Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. 21149/2016)
- 10) Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu užívání internetu č. j. 11696/2004-24
- 11) Zákon č. 359/1999 Sb. o sociální a právní ochraně dětí
- 12) Zákon č. 218/2003 Sb. o odpovědnost mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže
- 13) Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích
- 14) Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- 15) Zákon č. 167/1998 Sb. o návykových látkách
- 16) Úmluva o právech dítěte, sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.
- 17) Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sdělení č. 10/2010 Sb.m.s.

Krizovou situací rozumíme výskyt rizikového chování, které vyžaduje přerušení vyučování v dané třídě a oddělení jednoho či více žáků od zbytku třídy.

Krizové situace řeší **preventivní tým ve složení:**

- PhDr. Martina Malotová – ředitelka školy (pro školní rok 23/24metodik prevence)
- Mgr. Petra Skuhrová – výchovná poradkyně
- Třídní učitelé

Prevence je na naší škole zajišťována celoročně podle Preventivního programu školy, který je každý rok vyhodnocován. V prevenci rizikového chování žáků se zaměřujeme na předcházení rozvoje rizik, která by mohla směřovat k přestupkům či dokonce k trestným činům. Zjistí-li škola závažný přestupek nebo trestný čin, řeší jej podle dále uvedených postupů.

Prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže se v tomto školním roce zaměřuje především na aktivity v oblastech prevence:

- a) užívání návykových látek, alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků, anabolik, medikamentů a dalších látek,
- b) rizikové chování v dopravě,
- c) poruchy příjmu potravy,
- d) násilí, šikanování, kyberšikana, týrání a zneužívání dětí v rodině, domácí násilí,
- e) homofobie - nepřátelství vůči lidem s menšinovou sexuální orientací či pohlavní identitou,
- f) extremismus - xenofobie, rasismus, intolerance a antisemitismus,
- g) vandalismus,
- h) záškoláctví
- i) krádeže,
- j) formy násilného chování - kriminalita, delikvence, vandalismu,
- k) netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling),
- l) sebepoškozování,
- m) nová náboženská hnutí, sekty,
- n) rizikové sexuální chování,
- o) subkultury,
- p) hazardní hraní
- q) psychické krize.

Návykové látky (omamné a psychotropní látky - OPL)

Zakázána je výroba, distribuce, přechovávání, šíření i propagace OPL, a to bez ohledu na věk žáka a prostředí, ve kterém by k tomu docházelo. Zakázáno je také navádění k užívání těchto látek. Distribuce je považována za protiprávní jednání, může být kvalifikována jako trestný čin přičemž množství látky není rozhodující. Protiprávním jednáním je i přechovávání OPL a může být kvalifikováno také jako přestupek nebo jako trestný čin.

Příznaky užívání omamných a psychotropních látek

- výkyvy nálad
- vznětlivé a agresivní chování
- únava
- úpadek vzhledu a zanedbávání zevnějšku, špinavé oblečení
- začervenání kolem nosu
- zúžení nebo rozšíření zornic
- lhaní, tajnosti
- ztráta chuti k jídlu, hubnutí
- větší utrácení peněz
- ztrácení věcí z domu, krádeže peněz doma i ve škole
- ztráta zájmu o koníčky, sport
- změna kamarádů, ztráta původních kamarádů, samotářství
- zhoršení školního prospěchu
- pozdní příchody domů, časté přespávání mimo domov

Postup školy v případě, kdy do školy přijde žák/žáci pod vlivem návykové látky

1. Je-li žák/žáci pod vlivem návykové látky, voláme ihned záchranou službu a informujeme vedení školy, které okamžitě kontaktuje zákonného zástupce a Policii ČR. Provedeme šetření ve třídě za účelem zjištění situace mezi žáky.
2. Přivoláme zákonného zástupce do školy a navrhneme řešení (odborníci, léčba apod.). Pokud jsou zákonní zástupci nedostupní, informujeme OSPOD.
3. Zajištění návykové látky pedagogem nebo jiným zaměstnancem školy (pracovníci školy nepodrobují nalezenou látku žádnému testu ke zjištění jejího chemického složení)

Postup školy při nálezu návykové látky ve škole

1. Vyrozumění vedení školy spolu s písemným záznamem
2. Zajištění podezřelé látky — za přítomnosti dalšího pracovníka školy s použitím ochranných rukavic vložit látku do obálky, napsat datum, čas a místo nálezů, obálku přelepit, přelep popatřit razítkem školy a svým podpisem a do příchodu Policie ČR ji uschovat v trezoru školy

3. Vyrozumění zákonných zástupců případně OSPOD, pokud jsou zák. zást. nedostupní
4. Vyrozumění Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky

Postup školy při zadržení návykové látky u žáka

1. Vyrozumění vedení školy spolu s písemným záznamem
2. Zadržená návyková látka se za přítomnosti dalšího pracovníka vloží do obálky, označí se datem, časem a místem nálezů, přelepí se, orazítkuje a uschová v kanceláři vedení školy. Pracovníci školy látku testům nepodrobují.
3. Sepsání záznamu s vyjádřením žáka (zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně)
4. Vyrozumění zákonných zástupců žáka. Pokud jsou zákonní zástupci nedostupní, informujeme OSPOD.
5. Vyrozumění Policie ČR, která provede identifikaci a zajištění podezřelé látky.
6. Dohled nad žákem do příjezdu Policie ČR, izolovat jej od ostatních žáků, avšak neprovádět osobní prohlídku nebo prohlídku jeho věcí.
7. V případě, že se žák látkou intoxikoval, přivolat lékaře, látku mu předat.

Postup školy při zjištění distribuce návykové látky ve škole

1. Jestliže má zaměstnanec školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci NL, vyrozumí škola Policii ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu
2. Vyrozumění zákonných zástupců a OSPOD

Výchovná opatření

1. Práce se třídou – šetření ve třídě za účelem zjištění situace mezi spolužáky, konzultace a beseda o NL, na třídnické hodině třídní učitel rozebere situaci, vysvětlí nebezpečí konzumace NL (v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ)
2. Zahájení vyšetřování, výchovná komise
3. Udělení výchovného opatření dle školního řádu (nutné rozlišovat distributora od uživatele – uživatel je rizikový pouze sobě, konzumace NL je porušením školního řádu, distributor může ohrozit okolí, distribuce je trestným činem)
4. Na základě informovaného souhlasu zákonných zástupců může v ojedinělých případech pedagogický pracovník provést orientační test na zjištění NL na základě § 16 z.č. 379/2005 Sb., test hradí zák. zástupci
5. Vyhotovení písemného záznamu ze všech jednání zápis s podpisy všech zúčastněných, který si metodická prevence založí do své agendy

Alkohol

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je i takovým osobám alkohol nabízet nebo je v konzumaci alkoholu podporovat.

Postup školy při užití alkoholu žákem

1. V případě přistižení žáka při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo při školních akcích okamžitě mu v další konzumaci zabránit
2. Zajištění alkoholu pedagogem nebo jiným zaměstnancem školy
3. Dle závažnosti ohrožení zdraví nebo života žáka, zajištění první nezbytné pomoci žákovi a přivolání lékaře
4. Informování vedení školy, třídního učitele a metodiku prevence
5. Informování zákonných zástupců žáka
6. Při opakování situace, plní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně-právní ochraně dítěte

Postup školy při nálezů alkoholu ve škole

1. Zajištění tekutiny pedagogem nebo jiným zaměstnancem školy (tekutina se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury)
2. O nálezů se ihned informuje vedení školy
3. Nalezená tekutina se uloží u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu

4. Je vypracován stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne dokument podepsat, je tato skutečnost uvedena v záznamu. Záznam je uložen v dokumentech metodiky prevence.

Postup školy při nálezů alkoholu u žáka

1. Zajištění tekutiny pedagogem nebo jiným zaměstnancem školy (tekutina se nepodrobuje žádnému testu ke zjištění její chemické struktury)
2. O nález se ihned informuje vedení školy
3. Je vypracován stručný záznam (datum, místo, čas, jméno + podpis žáka), v případě, že žák odmítne dokument podepsat, je tato skutečnost uvedena v záznamu. Záznam je uložen v dokumentech metodiky prevence.
4. Škola o nález vyrozumí zákonné zástupce žáka, a v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, i OSPOD. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi a byl nalezen u žáka, který se jím intoxikoval, předá se zajištěná tekutina přivolanému lékaři.

Výchovná opatření

1. Práce se třídou — šetření ve třídě za účelem zjištění situace mezi spolužáky, konzultace a beseda o alkoholu a nebezpečí jeho konzumace (v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ)
2. Udělení výchovného opatření dle školního řádu
3. Sepsání záznamu s vyjádřením žáka, zápisu a rozhovoru je přítomna ředitelka školy nebo její zástupkyně. Zápis podepíše i žák, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal). V případě, že žák záznam odmítá podepsat, uvede se tato skutečnost do zápisu. Záznam si metodika prevence založí do své agendy

Tabákové výrobky

Tabák náleží mezi drogy a podstatnou součástí tabákového kouře (ne však jedinou) je nikotin s vlastnostmi pravé toxikomaničké látky. Společenské nebezpečí kouření spočívá v tom, že kouřením jsou ve společných místnostech ohrožováni na zdraví i nekuřáci. Podle **§ 8 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, který nabyl účinnosti**

31. května 2017 se zakazuje kouřit na všech typech škol a školských zařízeních, včetně vysokých škol či mateřských školek, a to jak v jejich vnitřních tak i vnějších prostorách, přísluší-li k danému zařízení. V této souvislosti rovněž byl zaveden zákaz kouření v prostorech dětských hřišť a sportovišť určených převážně pro osoby mladší 18 let. Zákaz kouření se týká i v **prostor školní kuchyně a školní jídelny**.

Postup školy při užití tabákového výrobku žákem

1. V případě přistižení žáka při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo při školních akcích okamžitě mu v další konzumaci zabránit
2. Zajištění tabákového výrobku pedagogem nebo jiným zaměstnancem školy (za přítomnosti další osoby)
3. Sepsání stručného záznamu o události s vyjádřením žáka (odkud a od koho má tabákový výrobek), který podepíše pedagog, žák, případně svědci (ti až jako poslední, zůstávají „v utajení“). Záznam si zakládá školní metodik prevence.
4. Informování vedení školy
5. Informování zákonných zástupců žáka
6. V závažných případech (zejména s ohledem na věk nebo chování žáka) a při opakovaném jednání, vyrozumí škola OSPOD

Výchovná opatření:

1. Práce se třídou — šetření ve třídě za účelem zjištění situace mezi spolužáky, konzultace a beseda o tabákových výrobcích, na třídnické hodině třídní učitel rozebere situaci, vysvětlí nebezpečí konzumace tabákových výrobků (v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ)
2. Udělení výchovného opatření dle školního řádu
3. Ze všech jednání pořizujeme zápis s podpisy všech zúčastněných, který si metodik prevence založí do své agendy

Ad 4) Rizikové sexuální chování

Za rizikové sexuální chování je považován soubor projevů chování doprovázejících sexuální aktivity a vykazujících prokazatelný nárůst zdravotních, sociálních a dalších typů rizik. Je to takové chování, které může negativně ovlivňovat jedince, který se ho dopouští, či se ho nějakým způsobem dotýká, a to jak v čase, kdy se odehrává, tak i v budoucnosti. Patří sem také různé nové fenomény přinášející riziko i jiných než pouze zdravotních dopadů, jako je např. zveřejňování intimních fotografií na internetu či jejich zasílání mobilním telefonem, eventuálně nahrávání na video se zvýšeným rizikem zneužití takového materiálu. Takové chování se následně může projevit ve vývoji psychiky (např. posun hodnot), v psychologicko-sexuologické oblasti (např. preference patologických sexuálních aktivit), ve zdravotním stavu (pohlavně přenosné nemoci) a sociální oblasti (navazování neadekvátních sociálních vazeb). Dítě může být buď aktivním konatelem rizikového sexuálního chování, nebo jeho obětí.

Sexuální zneužívání je každé nepřiměřené vystavení dítěte sexuálnímu činu nebo chování, které vede k uspokojování potřeb zneuživatelů. Pohlavní zneužívání je závažným trestným činem.

Postup školy při řešení rizikového sexuálního chování

1. Vyrozměnění zákonných zástupců žáka a předání kontaktů na příslušné odborné pracoviště, které nabízí psychologické terapeutické a poradenské služby
2. Dle závažnosti situace (podezření na sexuální zneužití) vyrozumění Policie ČR
3. Práce s aktéry rizikového sex. chování (rozhovor, poučení), s obětí sexuálního zneužívání komunikujeme, ale nevyšetřujeme – to přísluší psychologovi a Policii ČR
4. Zjištění sociálního klimatu ve třídě
5. Práce se třídou (včasná intervence, poučení, beseda o tom, co je sexuální zneužívání a rizikové sexuální chování, jaká jsou práva dítěte, co je důstojnost člověka, podporovat tvorbu zdravých postojů k vlastnímu tělu, vztahům, sexuálnímu chování apod. — v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ nebo jiných odborníků)

Domácí násilí

Domácí násilí představuje obvykle fyzické, psychické nebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí. Může jít také o ekonomické zneužívání a sociální násilí (izolace od okolí). Jde o rizikové chování, které ohrožuje zdravý vývoj dítěte a má nepříjemné dopady na jeho chování a negativní vliv na jeho harmonický vývoj. Násilí, které se odehrává v rodině, se může projevovat v chování žáka a může být příčinou jeho rizikového chování, jako je např. záškoláctví, sebepoškozování, násilné chování, zneužívání návykových látek apod.

Ve všech formách domácího násilí může dítě figurovat jako oběť i jako svědek. Děti jsou za svědky domácího násilí považovány, pokud vidí či slyší násilné projevy, vidí důsledky násilí. Přítomnost dítěte u domácího násilí je považováno za psychické týrání dítěte.

Postup školy při řešení domácího násilí

1. Škola nemůže být tím, kdo primárně zasahuje do řešení situace v rodině. Není úlohou pedagoga usuzovat na domácí násilí na základě svých pocitů, vyvozovat je z chování či projevů dítěte
2. Škola (učitel, pedagog) je povinna jednat v okamžiku, kdy se dítě svěří či pokud jsou zaznamenány dlouhodobé nezpochybnitelné známky násilí páchaném na dítěti
3. Pokud se prokáže, že je dítě obětí domácího násilí, které splňuje podstatu trestného činu, je škola povinna tuto skutečnost oznámit PO ČR a OSPOD
4. Péče o postiženého žáka (nebagatelizování sdělení dítěte, posilování jeho sebevědomí, projevy důvěry, podpora dítěte apod.)
5. Práce se třídou (včasná intervence, poučení, beseda o tom, co je domácí násilí, jaká jsou práva dítěte, co je důstojnost člověka a pod. — v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ nebo jiných odborníků)
6. V případě, že se na školu obrátí týraný rodič (oběť domácího násilí), odkáže jej škola na další odborníky, kteří se této problematice systematicky věnují (intervenční centrum, azylové centrum, dětské krizové centrum apod.)

Syndrom týraného dítěte - CAN

Jedná se o jakoukoli formu týrání, zneužívání a zanedbávání dětí, která je pro naši společnost nepřijatelná. Dítě nejčastěji poškozuji jeho rodiče a další členové rodiny.

Znaky CAN

1. změny v chování dítěte (celková stísněnost a nezáměr o dění kolem, zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými, úzkost a vyděšené reakce v přítomnosti konkrétních dospělých osob zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty, váhání s odchodem domů po vyučování, sebepoškozování, útoky z domova apod.)
2. tělesné znaky (opakovaná zranění včetně zlomenin, modřiny a otoky, otisky různých předmětů a rukou na těle, stopy po opaření nebo popálení cigaretou apod.)
3. známky zanedbávání (trvalý hlad, podvýživa, chudá slovní zásoba, špatná hygiena, nedostatek dohledu, vyčerpanost, vyhození z domova apod.)
4. projevy zanedbávaného dítěte (chudé nebo velmi špatné vztahy s rodiči, touha po citu a pozornosti jakéhokoli dospělého, neobvyklá únava až apatie, nevládnutelné projevy, jí všechno hladově a hltavě, potíže s učením, záškoláctví, pozdní příchody do školy, otálení s odchodem domů apod.)

Postup školy při řešení syndromu zanedbávaného dítěte

1. Škola (pedagog) si všímá, zda dítě nenese nějaké stopy týrání (změny chování či fyzické známky napovídající o násilném zacházení s dítětem)
2. Škola (pedagog) naváže s žákem osobní kontakt. Rozhovor s dítětem může vést i jakýkoliv jiný zaměstnanec školy, kterému žák důvěřuje.
3. Pokud se prokáže, že dítě nese stopy syndromu CAN, které splňují podstatu trestného činu, je škola povinna tuto skutečnost oznámit PO ČR a OSPOD a kontaktovat odborníky (pediatra, krizové centrum, psychologa apod.)
4. Kontaktovat rodiče, kteří by měli okomentovat to, jak si vysvětlují problémy, které učitel u dítěte vyzoroval. Lze tak zjistit, že skutečnou příčinou žákova neobvyklého chování je něco jiného než domácí týrání.
5. Práce se třídou (včasná intervence, poučení, beseda o tom, jaká jsou dětská práva, o hranicích, které my neměl ani rodič překročit, co dělat a na koho se obrátit, pokud se dítě setká s prvními projevy týrání, zanedbávání či zneužívání, o tzv. tabu zónách na těle dítěte apod. — v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ nebo jiných odborníků)

Syndrom poruch autistického spektra

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. Jejich charakteristika se v poslední době výrazně měnila. V současné době hovoříme souhrnně o poruchách autistického spektra a rozlišujeme je podle míry podpory, kterou jedinci potřebují (Diagnostický a statistický manuál duševních poruch — DSM V), nově jsou východiskem také klasifikace stupně postižení intelektu a funkční komunikace (viz 11. revize Mezinárodní klasifikace nemocí, jejíž předpokládaná platnost v ČR je v roce 2022). V praxi se stále můžeme setkat s označením pervazivní (všepronikající) vývojové poruchy a s vydělováním jednotlivých diagnostických kategorií, mezi které jsou řazeny mimo jiné dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy, pervazivní porucha nespecifikovaná. Stupeň závažnosti poruch bývá různý, typická je také značná variabilita projevů. I v případě nejlehčích forem postižení je zhoršena sociabilita a ztíženo zařazení jedince do společnosti

Projevy specifického chování žáků s PAS

1. Sociální interakce a sociální chování - různý stupeň zájmu o sociální kontakt (fixace na blízkou osobu, mazlivost x netečnost, zdrženlivost, aktivita x pasivita, nejistota, neschopnost přiměřeně navázat kontakt), ritualizace chování s prvky stereotypie (potřeba jíst stále stejné jídlo, dodržovat stále stejnou trasu cesty apod.), obtíže s empatií vcítění se do prožívání druhých), které často vedou k problémům v pochopení příčin a záměrů druhých lidí
2. Verbální i neverbální komunikace — mutismus, dysfázie, echolálie, verbalismus, agramatismus, ulpívání na tématu hovoru, repetitivní doptávání, neschopnost používat

neverbální komunikační prostředky (výraz obličeje, oční kontakt, postoj těla, gesta), neschopnost sdělit svá přání a pocity

3. Představivost, zájmy, hry, aktivity — neobvykle silné či zvláštní zájmy (např. oblíbené předměty, hračky, činnosti, pohádky, televizní reklamy apod.), omezená schopnost spontánně sdílet radost a zájmy, rigidní nebo kompulzivní chování, stereotypní nebo repetitivní motorické pohyby (poskakování, mávání rukama, kroucení prstů před obličejem, kývání tělem)
4. Smyslová percepce — hypersenzitivita na zvuky, vůně, chutě nebo taktilní podněty, zvýšený práh bolesti, zraková fascinace světly nebo pohybem

Zásady přístupu při výchově a vzdělávání žáků s PAS

1. Přesnost, jasnost instrukcí a zajištění předvídatelnosti
2. Strukturalizace prostoru, činností a času - např. denní režim, rozvrh hodin, plán vyučovací hodiny, popisy školních situací, strukturalizace řešení úkolu i vyučovacích pomůcek, vizualizace jednotlivých kroků apod.
3. Jasná a konkrétní motivace - žák musí rozumět smyslu vykonávaných činností, je vhodné využít jeho silných stránek, oblíbených aktivit a témat
4. Dodržování klidného a empatického přístupu
5. Dodržování časové souslednosti úkolů - časté změny pravidel a plánů žáky s PAS znejišťují, pokud je potřeba změnit původně nastavený harmonogram a postup práce, je nezbytné změnu žákovi vysvětlit a dle potřeby i formu vizualizované informace
6. Vyšší míra vizuální podpory - názorná demonstrace pracovní činnosti, její rozepsání nebo rozkreslení v bodech, tj. vytváření schémat postupů s verbálním vysvětlením
7. Posilování koncentrace pozornosti - při zvýšeném motorickém neklidu lze umožnit žákovi s PAS manipulaci s předmětem nebo realizovat činnost, která mu umožňuje soustředění a přitom ostatní neruší (mačkácké míček, provázek, gumička) nebo střídání pohybu a klidu v hodině (rozdávání papírů, sbírání sešitů).
8. Pravidelné a vyvážené střídání odpočinku a činnosti
9. Srozumitelné nastavování sociálně komunikačních pravidel a zvládání situací, které vyžadují praktickou zkušenost — nutné vědět, jaký způsob komunikace žák upřednostňuje, jaké je jeho porozumění řeči a vyvarovat se v komunikaci metafor, ironie, sarkasmu apod.
10. Zajištění bezpečnosti a zdraví žáků s PAS — včas reagovat na změnu zdravotní způsobilosti, zdravotní obtíže nebo jiné závažné skutečnosti, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání žáků s PAS, povinnost zákonných zástupců o těchto skutečnostech včas školu informovat

Výchovná opatření

1. Spolupráce škola — zákonný zástupce žáka — odborní pracovníci a komplexní týmový přístup v rámci školy — nastavení a využívání vzájemné informovanosti všech aktérů zapojených do vzdělávacího procesu žáka PAS (pedagog, asistent pedagoga, zákonný zástupce, vychovatel, výchovný poradce), komunikaci s jednotlivými stranami koordinuje školní metodik prevence a výchovná poradkyně.
2. Prevence vzniku problémových situací — je nutné vysledovat specifika chování žáka s PAS v různých situacích a co je jejich příčinou (např. chování jako forma vyjádření emocí, jako projev nepochopení situací, jako forma komunikace, jako prostředek dosažení cíle, jako následek přetížení v oblasti smyslového vnímání či obtíží se smyslovou integrací, jako následek polaritních přesvědčení - černobílé myšlení apod.)
3. Vypracování Individuálního vzdělávacího plánu — popis vhodných postupů v rámci vzdělávání v rámci mimoškolních aktivit. Tyto informace jsou uvedeny v doporučení ŠPZ obvykle v „Závěrech podstatných pro vzdělávání žáka a jeho pobyt ve škole“ a v části „Podpůrná opatření jiného druhu“
4. Vypracování Individuálního krizového plánu — vytváříme pouze u žáků, u nichž existuje důvodný předpoklad, že mohou vzniknout situace ohrožující zdraví či život žáka s PAS nebo jeho spolužáků. Obsahuje popis konkrétních kroků při řešení individuálních krizových situací, jež mohou nastat a vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců školy, včetně přesného stanovení podmínek, kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. zdravotnickou záchrannou službu.

Záškoláctví

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka ve škole. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu a současně i školského zákona. Může být nepřiměřenou formou řešení konfliktních situací v rodině nebo ve škole zejména u žáků, kteří se subjektivně cítí jako neúspěšní, nezařazení ve skupině nebo prožívají úzkost a strach z prostředí školy.

Kategorie záškoláctví

1. Pravé záškoláctví (výrazná forma odporu dítěte ke škole, žák do školy nechodí, ale rodiče otom neví)
2. Záškoláctví s vědomím rodičů
3. Záškoláctví s klamáním rodičů (dítě dokáže přesvědčit své rodiče o zdravotních či jiných potížích, rodiče absenci omlouvají)
4. Útěky ze školy (žák opouští školu během vyučování, případně třídu na několik hodin a pohybuje se v budově školy)
5. Odmítání školy (školní fobie či deprese žáka)

Výchovná opatření

1. Omlouvání absence žáka do tří dnů - zákonný zástupce je povinen informovat do tří dnů třídního učitele o nepřítomnosti žáka. V případě, že se tak nestane, třídní učitel kontaktuje zákonného zástupce.
2. Neomluvená nebo zvýšeně omluvená absence žáka - třídní učitel informuje vedení školy, při zvýšené omluvené nepřítomnosti prověřuje její věrohodnost.
3. Řešení neomluvená absence dle počtu vyučovacích hodin –
 - **do 10 hodin** - řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru ve spolupráci s metodickou prevencí. O pohovoru se vyhotoví písemný záznam, v němž je uveden způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem.
 - **nad 10 hodin** - ředitelka školy svolává výchovnou komisi, které se dle závažnosti absence žáka účastní zákonný zástupce žáka, třídní učitel, výchovný poradce, metodická prevence, zástupce OSPOD, popř. další odborníci.
 - **nad 25 hodin** - škola zasílá oznámení o zanedbání školní docházky s náležitou dokumentací OSPOD dle místa bydliště žáka nebo pověřenému obecnímu úřadu.
4. Opakované záškoláctví v průběhu školního roku - pokud již byli zákonní zástupci pravomocným rozhodnutím správního orgánu postiženi pro přestupek podle zákona č. 200/1990 Sb. O přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo je-li neomluvená absence žáka příliš vysoká, následuje hlášení o zanedbávání školní docházky Policii ČR.
5. Udělení výchovného opatření dle školního řádu

Vandalismus

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních spolužáků, případně dalších členů školní komunity.

Postup školy při řešení vandalismu

1. Pohovor se žákem - pedagogický pracovník promluví se žákem a snaží se zjistit příčinu jeho chování
2. Sepsání záznamu o škodě - o způsobené škodě provede pedagogický pracovník záznam, ze kterého budou vyplývat všechny důležité skutečnosti (kdo, kdy, kde, jak, proč, čím...)
3. Řešení škody - u škod, které lze nahradit tím, že je opraví sám žák nebo žákyně, bude preferovat tento způsob náhrady škody, úmyslně způsobenou škodu nahradí zákonný zástupce žáka
4. Informování zákonného zástupce:
 - a) v případě menší škody, kterou dítě způsobilo úmyslně nebo nejeví žádnou snahu o nápravu
 - b) v případě škody většího rozsahu nebo škody na majetku třetí osoby (spolužák, cizí osoba atd.)
5. Informování Policie ČR:

- a) jedná-li se o škodu většího rozsahu při úmyslného poškození nebo zničení věci a ten, kdo tuto škodu způsobil, ji odmítá nahradit
- b) jestliže o to žádá poškozený/á nebo jejich zákonní zástupci
- 6. Opakovaný vandalismus - v případě opakovaného jednání a neúčinnosti všech výchovných a dalších opatření nahlásí škola toto jednání na OSPOD
- 7. Udělení výchovného opatření dle školního řádu

Krádeže

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, používat ji nebo ji zpeněžit.

- krádež věcí v hodnotě do 5 000 Kč je přestupek proti majetku uvedený v § 50 přestupkového zákona č. 200/1990 Sb.
- pokud se přestupku proti majetku dopustí osoba mladší 15 let, není možné přestupek projednat u přestupkové komise, bude odložen
- pokud se takový přestupek stal v době pobytu žáka ve škole, jednoznačně jde o porušení školního řádu (musí být toto jednání ve školním řádu stanoveno a popsáno včetně sankce, která za ně hrozí)
- Pokud se žák zmocní cizí věci a užije přitom proti jinému násilí, dopustí se trestného činu **loupež**.
- **Trestný čin loupeže oznámí ředitelka Policii ČR vždy !**

Postup školy při řešení krádeže

1. Šetření krádeže - pedagogický pracovník provede šetření o zjištěné nebo nahlášené krádeži, (je nutné se vyhýbat slovům, jako „že si všichni mají dávat pozor na své věci apod.“, protože tyto informace často vyznívají, jakoby si za krádež mohl sám poškozený, nikoli zloděj), pečlivě se zabývá příčinami a provede záznam, ze kterého budou vyplývat všechny důležité skutečnosti (kdo, kdy, kde, jak, proč, čím...)
2. Vyrozumění vedení školy
3. Vyrozumění zákonných zástupců – z poškozeného vyrozumí ihned, rodiče dítěte, které kradlo, až poté, kdy bude přesně znát příčiny, které dítě k takovému jednání vedly
4. Náhrada škody - způsobenou škodu nahradí dle dohody a výše škody buď sám žák, který kradl nebo jeho zákonní zástupci
5. Vyrozumění Policie ČR – u škody většího rozsahu
6. Vyrozumění na OSPOD - při opakovaném jednání nebo neúčinnosti všech výchovných a dalších opatření
7. Udělení výchovného opatření dle školního řádu

Rasismus, xenofobie, extremismus

Rasismus dělí společenské skupiny podle rasového klíče.

Xenofobie je takové chování, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést i k jejich poškození.

Extremismus je porušování či zneuznávání základních etických, právních a jiných společenských norem, zejména ve spojení s verbální nebo fyzickou agresivitou, násilím nebo hrozbou násilí. Je motivován zejména rasovou, národnostní, náboženskou či sociální nenávistí.

Výchovná opatření

1. Zajištění bezpečnosti případné oběti - v případě zjištění rasového či xenofobního útoku zajistí třídní učitel okamžitou bezpečnost případné oběti
2. Práce se třídou — šetření ve třídě za účelem zjištění situace mezi spolužáky, pozitivní působení na spolužáky, posléze konzultace a beseda o rasismu a jeho dopadech (v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ nebo jiných odborníků)
3. Vyrozumění Policie ČR - dle závažnosti situace

4. Udělení výchovného opatření dle školního řádu

Šikana a kyberšikana

Šikana je mimořádně nebezpečná forma násilí, která ohrožuje naplňování zásad a cílů vzdělávání ve škole a školském zařízení, kdy dochází ke ztrátě pocitu bezpečí žáků. Je to jakékoli chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašit žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Jejím cílem je získat nad nimi pocit převahy, moci či určité výhody. Jde o jednání agresivní, často nezákonné, ale trpěné a mnohdy podporované určitou skupinou

Kyberšikana představuje úmyslné urážky, vyhrožování, zesměšňování nebo obtěžování druhých prostřednictvím moderních komunikačních prostředků většinou v delším časovém období. Pachatel často jedná anonymně, takže oběť/oběti ani netuší, od koho útoky pochází.

Šikana i kyberšikana často zůstávají dlouho skryté, proto může i při jejich relativně malé intenzitě u obětí docházet k závažným psychickým traumatům s dlouhodobými následky a k postupné deformaci vztahů v třídních kolektivech. Je tedy třeba, aby učitelé a ostatní pedagogové uměli rozpoznat a řešit počáteční stadia šikany a kladli důraz na budování otevřených, kamarádských a bezpečných vztahů mezi žáky.

Program proti šikaně ve škole slouží k vytvoření bezpečného, respektujícího a spolupracujícího prostředí ve škole, zaměřuje se především na prevenci šikany a ukazuje postupy jak ji řešit. Je určen všem pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům školy, rodičům i žákům školy.

Podoby šikany

1. přímá — fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, slovní útoky (nadávky), pomluvy, vyhrožování, ponižování, sexuální obtěžování až zneužívání, kyberšikana prostřednictvím elektronické komunikace (útočné e-maily a sms, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod.)
2. nepřímá – demonstrativní přehlížení, ingorování

Znaky šikanování

záměrnost, cílenost, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepřijemnost útoku, samoučelnost agrese

Postup školy při podezření na šikanu, kyberšikanu

1. Informování vedení školy - čitel co nejdříve oznámí své podezření vedení školy, metodičce prevence, výchovnému poradci a konzultuje s nimi další postup
2. Rozhovor s obětí/oběťmi
3. Nalezení svědka/svědků
4. Zajištění ochrany obětí/obětí

Postup školy v případě šikany, kyberšikany

1. Zastavení násilí přítomným pedagogem, informování kolegů, ostatních odborníků školy (ŠMP, ŠP, ŠVP) a vedení školy
2. Informování rodičů, jednání s rodiči dotčených žáků
3. Zajištění důkazů — zejména při kyberšikaně je nutné zajistit všechny dostupné důkazy, požádat o pomoc IT kolegu, vše vytisknout a archivovat
4. Péče o oběť/oběti - doporučit okamžité přerušování veškeré komunikace s útočníkem, poskytnutí nejnutnější pomoci a ochrany včetně individuální a rodinné terapie, v případě zranění volat záchranku
5. Ohlášení Policii ČR
6. Navázání kontaktu se specialistou na šikanu, kyberšikanu
7. Práce se třídou — na třídnické hodině třídní učitel rozebere situaci, vysvětlí nebezpečí šikany a její důsledky, oznámí potrestání viníků (v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ)
8. Vyšetřování, výchovná komise, spolupráce se ŠMP, ŠP, ŠVP
9. Při pokročilé šikaně požádat o pomoc Policii ČR, PPP, OSPOD, dětskou psychiatrii, odborné lékaře
10. Udělení výchovného opatření dle školního řádu
11. Vyhotovení písemného záznamu ze všech jednání zápis s podpisy všech zúčastněných.

Netolismus

Jedná se o závislost na tzv. virtuálních drogách, jako jsou počítačové hry, sociální sítě, internetové služby (např. různé formy chatu), virtuální videa, mobilní telefony, televize a jiné. Pro netolismus je charakteristický pozvolný, plíživý a neuvědomělý tlak mezi používáním, problémovým užíváním a závislostí. Jde o nutkavé opakování chování a jednání, které vede ke ztrátě schopnosti zvažovat pozitiva a rizika takového jednání a má dlouhodobé negativní důsledky na zdraví a společenské vztahy.

Příznaky netolismu:

1. méně vykonané práce
2. pocit prázdnoty nebo zvýšení agresivity, když není u počítače nebo na mobilním telefonu
3. ztráta kontroly nad časem stráveným na počítači nebo mob. telefonu, únava
4. rostoucí nervozita a neklid, když nemůže delší dobu hrát, náhlé změny chování
5. ztráta přátel a komunikačních dovedností, narušení vztahů s rodinou
6. ztráta zájmů, opouštění od dřívějších zájmů
7. hra jako úniku od osobních problémů
8. zanedbávání učení, zhoršující se školní výsledky

Výchovná opatření:

1. Vyrozumění zákonných zástupců závislého žáka a předání kontaktů na příslušné odborné pracoviště
2. Práce se závislým žákem – nabídnutí možností trávení volného času (sport, koníčky, vycházky apod.), zavedení přesného režimu dne, vyhrazení doby trávené na počítači apod.
3. Práce se třídou – beseda o nebezpečí závislosti na elektron. přístrojích rasismu a jejího dopadu (v případě nutnosti ve spolupráci s MP, VP, ŘŠ nebo jiných odborníků) Sebepoškození, poruchy příjmu potravy

1. **Sebepoškození** - komplexní autoagresivní chování jako nezralá odpověď na akutní nebo chronický stres, nezvladatelné emoce či myšlenkové pochody.

Formy sebepoškození: řezání, pálení kůže, škrábání, píchání jehlou, rozrušování hojících se ran, kousání, údery, nárazy, trhání vlasů a kůže a pod. Nejčastějším místem poškození bývají ruce, zápěstí a stehna.

Potíže sebepoškozujících se lidí: chronická úzkost, sklon k podrážděnosti, odmítání sebe, znehodnocování se, přecitlivělost, intenzivní agresivní pocity, které výrazně odsuzují a často potlačují nebo obracejí proti sobě, sklon jednat v souladu se svou momentální náladou, depresivní, sebevražedné a sebe destruktivní sklony, cítí se slabí a bezmocní

2. **Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, bulimie)** - mezní polohy stravovacího chování od život ohrožujícího omezování příjmu potravy až po přejídání se spojené se zvracením nebo jinou nevhodnou kompenzací energetického příjmu, příznačný je nadměrný strach z tloušťky, nespokojenost s tělem a nadměrná snaha o dosažení štíhlosti a její udržení.

Výchovná opatření:

1. Práce s žákem - po zjištění problému citlivě pracujeme s žákem, uklidníme situaci, konzultujeme s výchovným poradcem nebo metodikem prevence
2. V případě vážného zranění voláme záchrannou službu
3. Vyrozumění zákonných zástupců, předání kontaktů na příslušná odborná pracoviště (dětská psychiatrie, krizové centrum, psychologická ambulance, spádová nemocnice)
4. Vyrozumění pediatra, zejména v případě, kdy dítě výrazněji zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací (stačí informace od vrstevníků)
5. Vstřícný přístup školy v případě zahájení léčby, uzpůsobení výukového programu, poučení spolužáků

Školní úraz, afektivní záchvat, epileptický záchvat

1. školní úraz - úraz, který se stal žákovi při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích organizovaných školou.

Školním úrazem není úraz, který se stal na cestě do školy a zpět.

Postup při úrazu žáka :

1. zjistit o jaké jde poranění – ošetřit ho, popřípadě konzultovat se zdravotníkem školy
2. při závažnějším poranění zavolat rychlou záchrannou službu **155**
3. informovat ředitelku školy
4. informovat zákonné zástupce žáka – požádat je o převzetí dítěte
5. provést zápis do knihy úrazů – do 24 hodin

V případě, že se děti popraly a vzniklo zranění, postupujeme podobně jako při šikaně. V případě, že vznikne zranění, které bylo způsobeno úmyslně, může se jednat o přestupek na úseku občanského soužití.

Školní přestupek - řešíme ve škole v rámci možností uvedených ve školním řádu s postupem vyrozumění všech dotčených – zákonných zástupců, OSPOD, policie ČR (vyžaduje – li si úraz delšíhospitalizaci).

2) afektivní záchvat - záchvatové epizody dětského věku nezávažného charakteru. Dítě může v úvodu silně plakat, poté zadrží dech a ve výdechu promodrá v obličeji či zbledne. Následuje porucha vědomí až bezvědomí, mohou se přidat i záchvaty končetin či pomočení. Tento stav trvá kolem jedné minuty, po které se dítě probere, zpravidla velmi unavené.

Primární intervence:

1. Zajistit bezpečnost dítěte, které se nachází v krizové situaci, oddělit ho od ostatních dětí
2. Uvědomit co nejrychleji osobu, která může situaci řešit (ŘŠ, MP, VP, TU)
3. Nemohu-li třídu opustit je vhodné poslat „spojku“ (spolehlivé dítě)
4. Zajistit bezpečnost ostatních dětí
5. Pokud dítě přebírá zdravotník, pedagog se vrací do třídy
6. Pokud je nutná přítomnost pedagoga u dítěte v krizové situaci, převezme dozor nad třídou jiný pedagog (sloučení tříd)

Následná intervence:

TU, MP, VP zajistí další práci s dítětem či se třídou dle druhu krizové situace

3) epileptický záchvat - epileptický záchvat obvykle odeznívá samovolně během několikaminut, u větších záchvatů může dojít k bezvědomí dítěte a generalizovaným svalovým křečím.

Důležité je zabránit úrazu :

1. Dopravení na bezpečné místo - nemocného dopravíme na bezpečné místo z dosahu schodů, topení apod.
2. Odstranění nebezpečných předmětů, o které by se mohlo dítě v křečích poranit. Je nevhodné násilím bránit křečím natahováním či držením končetin. V důsledku křečí dýchacích svalů může dojít ke zblednutí nebo promodráání dítěte. Není vhodné ho křísit, snažit se vytahovat mu jazyk z úst nebo vkládat do úst roubík.
3. Poloha dítěte - dítě uložíme do vodorovné polohy a otočíme hlavu na stranu. Optimální je **stabilizovaná poloha na boku**. Dítě může při záchvatu nebo po něm silně slinit — umožníme slinám volně odtékat z úst. Stabilizovaná poloha je prevencí zapadnutí jazyka.
4. Zavolání lékaře - voláme pokud se jedná o první epileptický záchvat v životě nebo o první záchvat určitého druhu u konkrétního pacienta. Také v případě, kdy trvání záchvatu je příliš dlouhé — stav dítěte se neupraví ani po čtvrt hodině. Zejména, jsou-li patrné poruchy vědomí, hybnosti, vnímání nebo dojde-li k současnému poranění dítěte.

Zajištění předmětů mající charakter zbraní a předmětů, které do školy nepatří (nože, pornografie apod.)

1. Žákovi jsou předměty odebrány a uloženy v ředitelně školy
2. Okamžitě jsou vyrozuměni zákonní zástupci žáka/žáků, na následné osobní schůzce jim jsou předměty předány
3. V případě zbraní je neprodleně informována Policie ČR, až poté zákonní zástupci
4. V případě podezření na zanedbání povinné péče, se informuje OSPOD
5. Udělení výchovného opatření dle školního řádu

Níže uvedená problematika je vždy řešena s přesahem odborníků stran zdravotnických zařízení, případně odborných ambulancí.

- n) rizikové sexuální chování,
- o) subkultury,
- p) hazardní hraní
- q) psychické krize.

V Praze dne 8.8.2023

Martina Malotová,
ŘŠ a MP
